

Gomal land in the State

*Q.—480. Sri S. R. RAMIAH (Hosakote).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the area of gomal land in the State;

(b) whether they are aware that most of the gomal land is disposed for cultivation;

(c) the action taken to restore such gomal land;

(d) whether there is any scheme to improve gomal land, if so, the action taken and the money spent over it?

A.—Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 27,98,079 acres.

(b) No.

(c) Does not arise in view of the reply to item (b).

(d) Yes, wherever Village Panchayats come forward to improve gomals in their village, assistance is given in accordance with G. O. No. RD 296 LGB 57, dated the 4th March, 1958. A sum of Rs. 18,861 has been spent so far.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಮಾಳದ ಏಸ್ಟೀರ್ಎ 27,98,079 ಏಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ರಾಸುಗಳು ಎಪ್ಪಿ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Statistics are being collected.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗೋಮಾಳಗಳಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್.—ಮಂಜಪ್ಪ.—ದನಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ, ಎತ್ತಾಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ ಎಪ್ಪಿಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳಗಳಿವೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We want to know what is the kind of gomal available. ಎತ್ತಾಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉದಾಹಿಸಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I take objection to those words. The Hon'ble Member cannot interfere like that. There is only one kind of gomal, Gomal reserved for grazing purposes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ದನಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳ ಎಪ್ಪಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್.—ಮಂಜಪ್ಪ.—ದನಗಳು ಮೇರುತಕ್ಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಗೋಮಾಳ ಇದೆ ಎಂದು ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY.—May I know in how many villages gomal exists and its extent?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—That information is not readily available.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಿಪ್ಪ.—ಎಪ್ಪಿ ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕೋ ಅಪ್ಪಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್.—ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಪ್ಪಿ ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The area of gomal land is really very considerable but many of these areas do not have good pasture grass. At one time the Government had sent a man for studying growth and research work in grassology. If he is not there, will the Government make an effort to put somebody else on this work of improving the grass on these enormous areas of gomal land?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—There is a scheme for improving Gomal land; if at all it is to be implemented, it requires the co-operation of village panchayats; wherever panchayats come forward with their proposals to improve the gomal land, the Government is ready to sanction adequate sums of money.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಾರ್ಥಿ.—ನನಗೆ ಗೋಮಾಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಗೋಮಾಳ ಜರ್ಮನು ನಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲಂಬಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಬಹು ಒಪ್ಪಿತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್.—ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೋಮಾಳ ಜರ್ಮನು ನಿಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕೂ ನೀರಿರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ಲೂಮೆಲೀರ್ ಪ್ರದ್ ಕಾರ್ಬಿಫ್ರೈನ್‌ಗಾಗಿ ಬಂದುವೇಳೆ ಗೋಮಾಳದ ಜರ್ಮನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕತ್ತಲ್ಯಾಪುದರಕಾಗ್ನಿಪ್ರದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ಗೋಮಾಳದ ಜರ್ಮನನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಕಾಜುನನ್ನಾಪ್ಪಿ.—ತಮಗೆ ಇರುವ ಜರ್ಮನಿನಲ್ಲಿ ಅಕಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ನಕಾರದ ಗೋಮಾಳ ಜರ್ಮನು ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಚಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಡ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟಿ ಮೇರುತಕ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇರು ಕೆಲದಬೆಳೆಕೆಂಬ ನಕಾರದ ನಿರ್ತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್.—ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ವಾತಾ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಕಾಜುನನ್ನಾಪ್ಪಿ.—(ಎ) ಪ್ರತೀಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಗೋಮಾಳ ಜರ್ಮನು 27 ಲಕ್ಷ ಚೆಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ರಾಜ್ಯ

ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ರಾಸುಗಳಿರುವಾಗ ಅವಗಳ ಗೋಮಾಳ ಕ್ಷಾಗಿ ಇಡಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ಜರಿಸುವುದನು ಸಾಕೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾ ರಾಧೀರಿಗೆ ಲೋಕಾನಂಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳವನ್ನೇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ರಾಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಡು ಪುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಗೋಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಗೋಮಾಳ ಜರಿಸುವುದನ್ನು ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾ ರಾಧೀ—ಯಾವ ಯಾವ ಗಾರುಮಾಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಹಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಆ ಗಾರುಮಾಗಳು ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಅ ಗೋಮಾಳ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಗೋಮಾಳ ವಿಧಾಯಕ ವಾದ ಏಸ್ಟೀಎಫ್‌ಕ್ಷಾಂತ ಬಾಸಿ ಇದೆ. ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂತಹ ಜರಿಸುವನ್ನು ಕೂಡುತ್ತೀಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದರ್ಶಕ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಕಡೆಯೇ ರಾಸುಗಳು ಇಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧುವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಿರಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಗೆ 18,861 ರಾಜ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ಯಾವ ತಾಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷಣೆ ರಾಜ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಆ ವರಗಳು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೂ. ರೂ.

ಬೆಂಗಳೂರು	2293	ದಕ್ಕಿಣಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಲೆ	250
ಬೆಂಗಳೂರು	1400	ಬಿಬಾಪುರೆ	4790
ಹಿತ್ತುರುಗ್ರ್	1994	ನಾತ್ರ್ಫ್ ಕೆನರಾ	2793
ಕೇಲೂರ್	2191	ಗುಬ್ಬಿಗ್	1040
ಹುಮಕೂರು	975	ರಾಯಚೂರು	1135

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದನಕರುಗಳಿರುವುದು ಕೂಡ ಗೋಮಾಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 975 ರಾಜ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಖಚಿತ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಗಾರುಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಅವರ ನಕಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಹಳವನ್ನು ವನಿಗೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಡೆದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಆ ಸಾರುಗಳ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ.

Sri J. P. SARVESH.—May I know whether Government realises that there are places where two crops are taken and there are places where one crop is

taken and where one crop is taken, there is less necessity for Gomal land?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯದ ಮಾತ್ರ.

Sri J. P. SARVESH.—Will the Government reduce the Gomal land in dry areas?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—We have already fixed the minimum extent. It is 30 acres for 100 heads of cattle.

Sri M. RAMAPPA.—Will Government consider the question of handing over the gomal land to the agricultural department for the implementation of the proposed scheme?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—It is a suggestion to be examined.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ತಂಕರರಾವ್—ಗೋಮಾಳ ಜರಿಸುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಗುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಜರಿಸುವನ್ನು ಹಂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಬರೀಹಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗು ವಳಿಗೂ ಕೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಗೋಮಾಳ ಜರಿಸುವುದನ್ನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಅದ್ವಿತೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅವರ ಅವಕ್ಷಯಕರ್ತೆ ಸಾಕಾದಪ್ಪು ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಜರಿಸುವುದಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಡಬುದಕ್ಕೇನು ತೊಂದರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಂಧುವರು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಪ್ಲಿಕ್ ಮಂಟಪ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಜರಿಸುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಬುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಹಾಗಿದ್ದೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಜರಿಸುವುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್—ಹಾರೆನ್ನು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರು ಮೇರುಯಬುದಕ್ಕೆ ಜರಿಸಿದೆ ಅದಕಾತೆ ವಿದೆ.

Sri D. ABDUL RASHEED.—Are there instances of persons who have unauthorisedly cultivated gomal land and subsequently got that land by paying a penalty?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—If the gomal land is encroached by people, we are taking action to evict them.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೆ. ಮಂಜಪ್ಪೆ—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೋವಾಳ ಜಮಿನಿಗೊಳಿಸ್ತು ರಿಬ್ಯುರ್ ವಚನವಾಡಿದೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಲನ್ಸುಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೆನ್ನು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ—ಕುಂಡಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ತುಂಬಾವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗಾರುಮಂಟಕಾಯಿತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುರಿದುಂಬಿನಿಂದ ಪರಿಂದ ನಕಾರರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಹಳ ಸಹಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಭಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುಂಜಪ್ಪೆ—ಕೆಲವು ಗಾರುಮಂಟಕಾಯಿ ಜಮಿನಿಗೊಳಿಸ್ತು ಕೆಲವು ಜಮಿನಾನ್ನಾರಿಗೆ ಕಿಡುವಳಿಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೊಳಿಸ್ತರ ಕೆಳಕ್ಕಿರುವುದು ನಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ—ಅಂಥಾ ದ್ವೀ ನೂ ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri Y. VEERAPPA.—What are the particular improvements made by spending Rs. 18,861 in respect of gomai?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Fencing and improved varieties of grass being sown, etc. These are some of the items of improvement.

Sri Y. VEERAPPA.—Have you visited any area where by spending so much of money, there is successfull implementation of the scheme?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have seen one or two villages. The scheme has been implemented successfully.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರೆಡ್ಡಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೋಪಾಳದ ಜಮಿನಿಗೊಳಿಸ್ತು ಪ್ರಣಃ ಹಿಂದಕ್ಕಿಂತ ಗೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಲಿಲ್ಲವೇಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದನ್ನಾದರೂ ನಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಚನ್ನೆನಾಯಾಗಿ—ಮೇನುನೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏಕೆ ಲಿಫ್‌ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಗಾರುಮಂಟಕಾಯಿ ಅಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿ. ಆಗ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಚನ್ನೆನಾಯಾಗಿ—ಅವರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿ ಮನವಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಪಾರ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಚನ್ನೆನಾಯಾಗಿ—ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ—ನಕಾರರಕ್ಕೆ; ಇದಕ್ಕೊಳಿಸ್ತು ಗಾರುಮಂಟಕಾಯಿತ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಯಾನಾಯಾಗಿ—ಮುಂದು ಚರಿದ ಪಾತ್ರಿಕಾತ್ಮಕೆಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಂತ ಜಮಿನಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಗ್ಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಡತಕ್ಕ ಬಂದು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಮಾರಾರ್ಥಾಧ್ಯ.—ಅದೇ ಧಾರಾಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. (ನಗು!)

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಆ ರಾಗ ನಾನು ಕಲಿತ್ತಲ್ಲ. ನರಾಗವಾಗಿ ಹೇಳುವದನ್ನು ಕರತಿದ್ದೀನೆ. ಮುಂದುವರೆದ, ಪಾತ್ರಿಕಾತ್ಮಕೆಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾನು ಹಿಡುವಾಗಿ ಏಶ್ರೀರ್ ಬಹಳ ಬಾಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಂದೊಂದು ಹಿಡುವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 400-500-1000 ಎಕರೆಗಳಿಂದ ಜಮಾನು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವಾಳ ಜಮಾನ್ನನ್ನು ಮಾನರಾಗಿದುವ ಅಶ್ವಕತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಣ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹಿಡುವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4-5 ಎಕರೆ ಇರುವದರಿಂದ ಗೋವಾಳ ಜಮಾನು ಎಂದು ಬೇರೆದಿನಾದುವುದು ಅಶ್ವಕತೆಯಿಂದ ಹಿಡುವಾಗಿ ಅಭಿಸಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಬಿಲಿಗೆನಿದೆ, ಈ ಮಾಬಿಲಿಗಳನ್ನು ತುಮಕುರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 975 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಿಫ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆಗಲೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಗಾರುಮಂಟಕಾಯಿ ಎಪ್ಪೆಂಬು ಮಾಬಿಲಿಗನ್ನು ಲಿಫ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಶಚ್ಚಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಯಾವಾಗಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಜಾಗತ್ತೆ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಸಿಫಾನವಾಗೇ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ನ್ಯೂಲ್ ಸಿಫಾನವಾಗಿ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಎಪ್ಪು ದಿವಸ ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ನನ್ನ ಪರಿಸರ್ ಮಿಳಾನಕ್ಕೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್—ಮಂಜಪ್ಪೆ.—ಆಗಬಹುದು.

1-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಖಾಸಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಾನದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಏಪಾರು ಮಾಡುತ್ತೀನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know the money set apart under this

scheme for the improvement of gomal in the State?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I do not remember. The Budget is in the hands of the Hon'ble Member; he can look into it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am asking not for this year.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಡ್‌ಟ್ರೆನಲ್ ನೋಡಬಹುದಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am seeking this information for last year, Sir. What was the money set apart for the improvement of gomal land in the State under the Scheme?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಗರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಾರೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Sir, I do not remember. I remember there is an allotment. The Hon'ble Member cannot expect me to give off hand the exact amount.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ನೂರು ಕಾಲುಡೆಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಭಾವಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಗರೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಗೊಮ್ಮಾಳವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜರ್ಮಾನಿಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷಯಿಸು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಕಪ್ಪ ವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಹಂಡೆಲ್ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಗೇ ಏನೋ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.

Sri G A J A N A N P A N D I T.—In relation to the figures supplied regarding the cattle etc., is the gomal land now available sufficient?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have already stated it, Sir.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುಂಕಪ್ಪ.—ಆಗ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ಉಳಿಬುದಕ್ಕೆ ಖಚಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಅಥವಾ ಹುಲ್ಲು ಬತ್ತನೆಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉಳಿಬುದಕ್ಕೆ, ಉತ್ತರದರ್ಜೆಯ ಹುಲ್ಲುನ ಬ್ರಿಜ್‌ವನ್ನು ಬಿತ್ತು ವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಗೊಮ್ಮಾಳಗಳಿಗೆ ಬೇಲ ಹಾಕಲಿಕೂ ಈ ಹಣ ಏನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಮಾರ್ಚೆಯಾಗಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾನುವಾರುಗಳ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಾವು ಏನಾದರೆಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೇಳೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಜರ್ಮಾನಿಗೆ ಅಕ್ಷಯಿಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚ. ಟಿ. ದಾಸಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚೆ ದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಗೊಮ್ಮಾಳವನ್ನು ಉತ್ತರ್ವಾಪಹಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟಿಸ್.

Allotment of Iron and Steel in Kolar Gold Fields.

*Q.—484. **Sri M. C. NARASIMHAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the names of persons who have been issued permits for Iron and Steel in Kolar Gold Fields;

(b) the amount of Iron and Steel allotted and the period from which the quota has been allotted;

(c) the amount of Iron and Steel actually so far supplied during each of the years, since the issue of the quota;

(d) whether complaints have been received that the entire quantity indicated in the quota has not been supplied;

(e) whether complaints or reports (i.e., Departmentally) have been received of the misuse of quota?

A.—**Sri B. *D. JATTI** (Chief Minister).—

(a) Vide Statement "A" given below.

(b) and (c) Vide Statement "B" given below.

(d) Yes.

(e) No departmental complaints were received about misuse of quota. However, a petition addressed to the Sales Manager of the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati, alleging misuse of Iron and Steel, issued to Messrs. Taj Steel Works was received but on enquiry the complaint was found to be baseless.